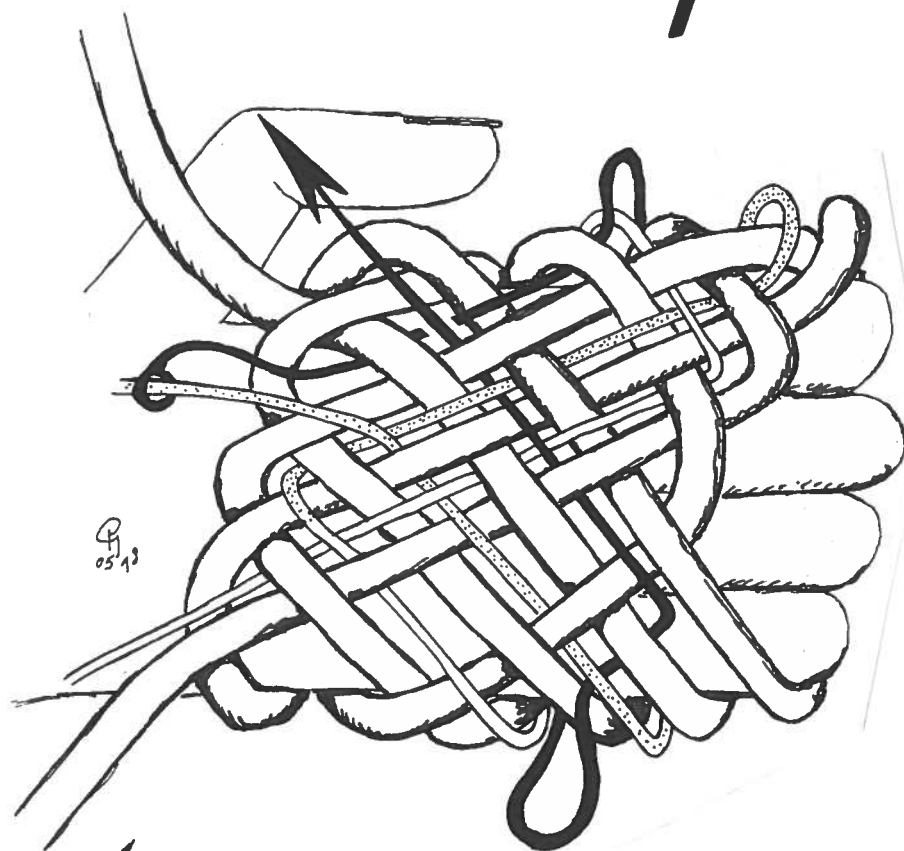

No.16 Februari 1999

Het Knoope

Knauwertje

Het Knoopeknauwertje is een onafhankelijke 2-maandelijkse uitgave die zich ten doel stelt het fenomeen knoop in het Nederlandse taalgebied te stimuleren en verder te ontwikkelen. *Het Knoopeknauwertje* wordt verzonden naar personen en instanties in België en Nederland die de kunst van en/of de wetenschap achter knopen steunen. Deze publikatie heeft een *non-profit* oogmerk en wordt in eigen beheer uitgegeven in een oplage van **100** stuks.

In 1999 zal *Het Knoopeknauwertje* in februari, april, juni, augustus, oktober en december uitkomen. Een abonnement voor 1999 kost fl.25,00 (500BEF) en wordt verkregen door overmaking van voormeld bedrag op

girorekening 7525666
t.n.v *Het Knoopeknauwertje*,

onder vermelding van **abonnement**.

Materiaal, toegezonden aan de redactie van *Het Knoopeknauwertje*, wordt niet geretourneerd, tenzij expliciet anders is overeengekomen. Ontvangst van ingezonden materiaal wordt zo spoedig mogelijk bevestigd. De redactie neemt geen enkele aansprakelijkheid voor de inhoud van geplaatste lezersbrieven en behoudt zich het recht voor om geplaatste ingezonden stukken in te korten.

Redactie adres: Pieter van de Griend

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder de geschreven toestemming van de redakteur van *Het Knoopeknauwertje* alsmede de geschreven toestemming van de auteur(s) van betreffende werken.

No part of this publication may be reproduced in any form without written permission from the editor of *Het Knoopeknauwertje* and the permission in writing of the author(s) of the works concerned.

ISSN 1385-4267

Van De Redactie

Zo, het laatste jaar van *dit* millenium. Zucht, we hebben er lang op moeten wachten en het heeft wel een beetje lang geduurd, maar nog 365 nachties slapen en we hebben gelukkig weer een nieuw millenium. Kunnen we van vooraf aan beginnen!

Er zal je wel wat opgevallen zijn. Ja, er is ditmaal een ietwat dunnere KK. We hebben dan wel een plaatje van pietertjes handvaten om te compenseren. Tjah, ik ben verhuisd en zelfs dat kost tijd. Mijn nieuwe adres komt nog in de colofon en zal ook op de voorpagina veranderen, maar ik wacht er nog een aantal KK-nummers mee. Mocht je me nu meteen al willen schrijven, dan kun je me bereiken op

Nee, ik zeg niet waarom ik naar Oost-brabant getrokken ben, want ik ben de zee meer dan zat. Het eeuwige gekrijs van de zeeuwse zeeuwmeeuwen rond mijn knopenlaboratorium werd me teveel... ik kon er gewoon niet meer tegen ... Nee, alle gekheid op een stokje. De streek rond Aarle-Rixtel (30 Km ten zuidoosten van s'Hertogenbosch is hardstikke mooi) en de boslucht is weer eens wat anders dan de zilte zeelucht, nietwaar? Bovendien heeft Aarle-Rixtel weg-verbinding met de bewoonde wereld en hoef je je niet te laten inenten of visa's aan te vragen als je er naartoe wilt. Afijn, zo kan ik nog wel even doorgaan met van die flauwekul, maar dan loop ik het risico dat je niet meer verder leest en dat zou zonde zijn.

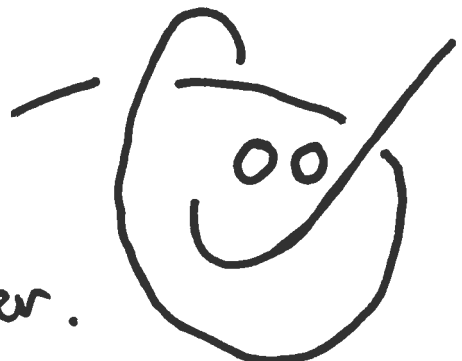
Het grote nieuws is wel dat, als het allemaal een beetje meezit, Willy Willaert een knopen tentoonstelling in het Bornemse streekmuseum gaat organiseren. Hierbij zou ik dan ook alle KK-lezers aan willen moedigen om hem te helpen door wat van je knoopsels voor expositie beschikbaar te stellen. Als de tentoonstelling doorgaat, dan hebben we natuurlijk ook weer wat in KK om over te schrijven. Per slot van rekening is het alweer 2 jaar geleden dat we de Brexpo hadden, nietwaar?

Op KK-inet zullen binnenkort een hoop wijzigingen komen. Surf eens naar <http://www.euronet.nl/users/vdgriend/homepage.htm> om even te kijken. Om niet geheel hardstikke subjektief te wezen en de konkurrenten ook wat ruimte te gunnen hebben we in een volgende KK een listing van Nederlandse knoopgerelateerde internet sites.

Leo van Dalsen schreef me dat ie samen met zijn vrouw een ernstig auto ongeluk heeft overleefd. Gelukkig maar, want er zijn al zo weinig knopenleggers! In diezelfde brief schreef ie dat ie tijdens de rekuperatie tijd zichzelf geleerd heeft hoe bordenkwasten te maken. Leo heeft overigens ook een fraaie oproep in deze KK voor zijn cursus. Je ziet het! Er gebeurt best wel veel als je dat maar wilt.....

Hee, ik ga maar weer eens een deurtje verven en een muurtje behangen, want dat hoort nu eenmaal onlosknopelijk bij verhuizen. Bind maar een knoopen voor me. Oja, vergeet je bijdrage aan *Het Knoopeknauwertje* nou niet te voldoen!

Püter.

De Kinder Knoop Pagina

De Pompier Steek

Een knoopje dat heel veel op de Dubbele Paalsteek lijkt is de Pompiersteek. Je begint met een Slipsteek in het midden van je touw en haalt de hele konstruktie door het lusje. Het woord "pompier", dat iets met de brandweer te maken heeft, zou je doen denken dat het een knoopje is dat ooit door de brandweer is gebruikt, maar ik heb de knoop in een oud padvindersboekje door Philip Tossijn uit 1946 gevonden.

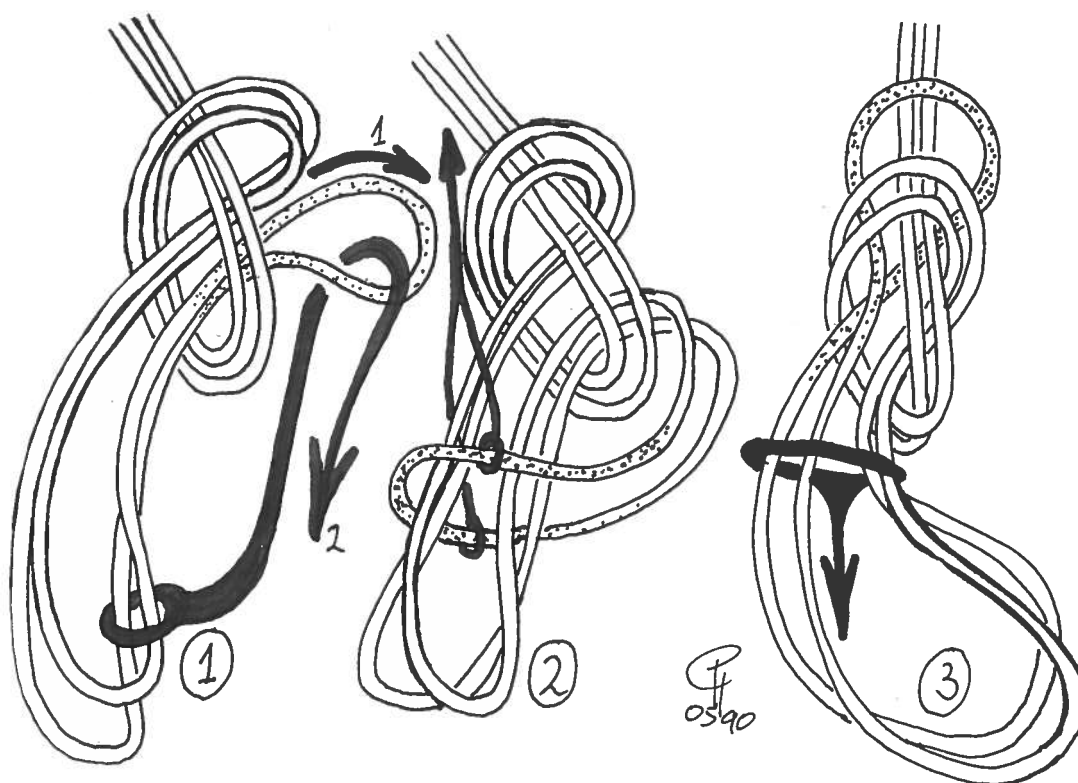

Fig. 1 Het maken van een Pompiersteek.

De Pompier Steek heeft nog een onverwacht handige bijkomstigheid. Mocht, om welke reden dan ook, het lusje *doorschieten*, dan is er waarschijnlijk nog geen man overboord. Kijk maar naar de figuur hieronder om te zien wat er gebeurt.

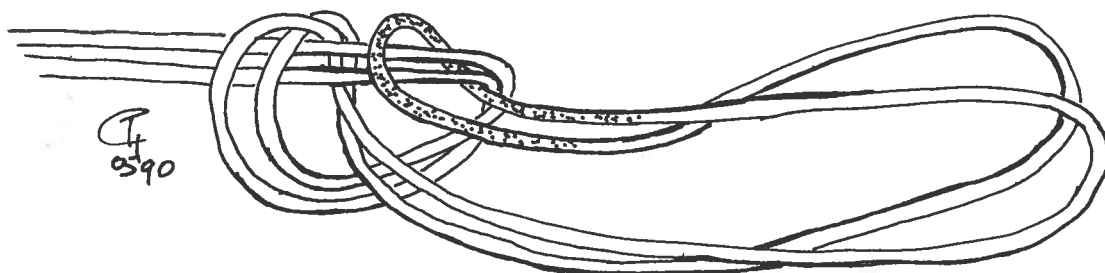
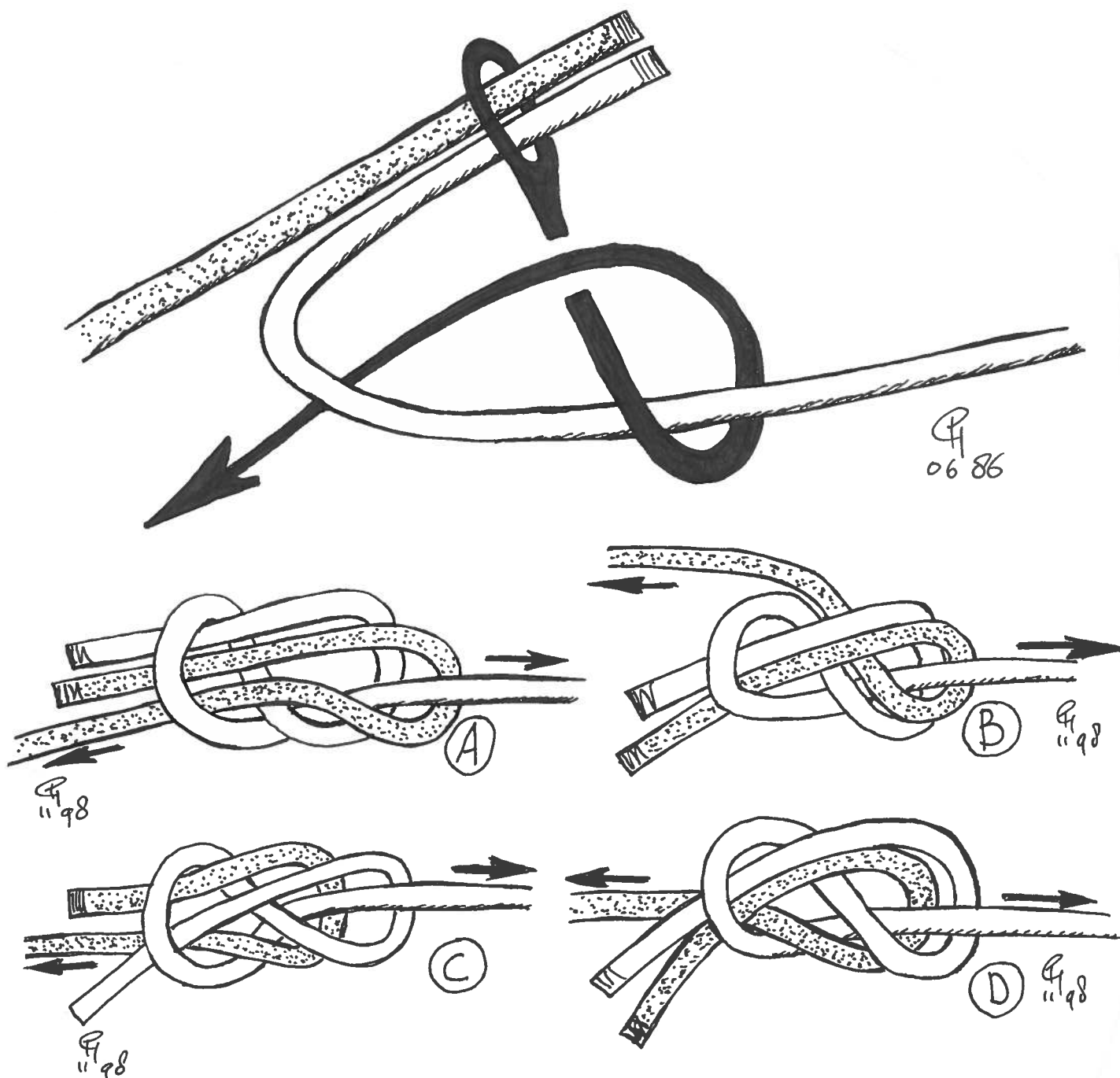

Fig. 2 Een ingebouwde onverwachte eigenschap van de Pompiersteek

Die IJslandse Vevkonu Knoop Op Een Andere Manier (of wat)

Jaren geleden, in KK4½, had ik reeds beloofd om die alternatieve manier te tonen om de Double Bastard Weaver Bend [ABOK#491] te maken. Probeer onderstaande truck maar eens. Je moet misschien wel een beetje muggelen om deze vissersknoop "juist" te krijgen, zoals in Fig.A, want deze knoop methode is nogal erg eigenwijs en levert gerust andere vormen op. Dat schept alleen weer een berg uitdagingen. Zijn alle getoonde resulterende knopen van Fig.A tot en met Fig.D nou identiek? Zo ja, waarom. Zo nee, waarom niet. Hebben we hier toevallig een knoopje dat ook meervoudig schizofreen is? Huh?! Wie is er dan nog meer zo?

Het Maken Van Een Bordenkwast

Arie de Jong (West-Terschelling)

Als je er oude schiemanswerken op na slaat vindt je technieken voor het maken van kwasten om te teren, verven etc. Sinds de oprichting van het KKF hier op Terschelling hebben we als onderdeel van de cursus bordekquasten gemaakt. In dit artikeltje wil ik laten zien hoe een dergelijke kwast te maken.

Aan een kwast zit een steel. Die stelen waren vroeger gewoon te koop bij de meeste handelaren in scheepsbenodigheden. Tegenwoordig is het waarschijnlijk makkelijker om bij hen een complete kwast te kopen, maar bij sommige oudere handelaren kan men nog een dergelijke steel bemachtigen. De steel bestaat uit een vierkante kop, die wat konisch toeloopt, die ervoor zorgt dat de hele kwast uiteindelijk niet kan draaien (Fig. 1).

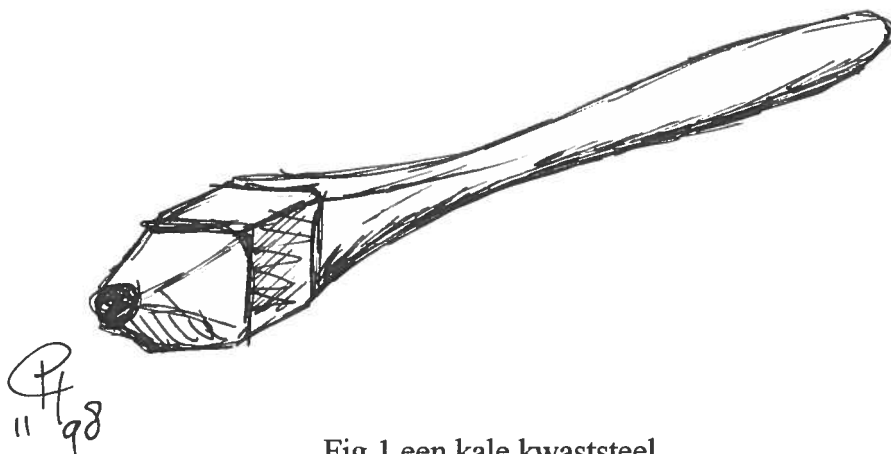

Fig. 1 een kale kwaststeel

Verder heeft men nodig een pluk vezels, bijv. manilla. Bindsel de vezels niet al te vast op het dünnere gedeelte van de steel (Fig. 2)

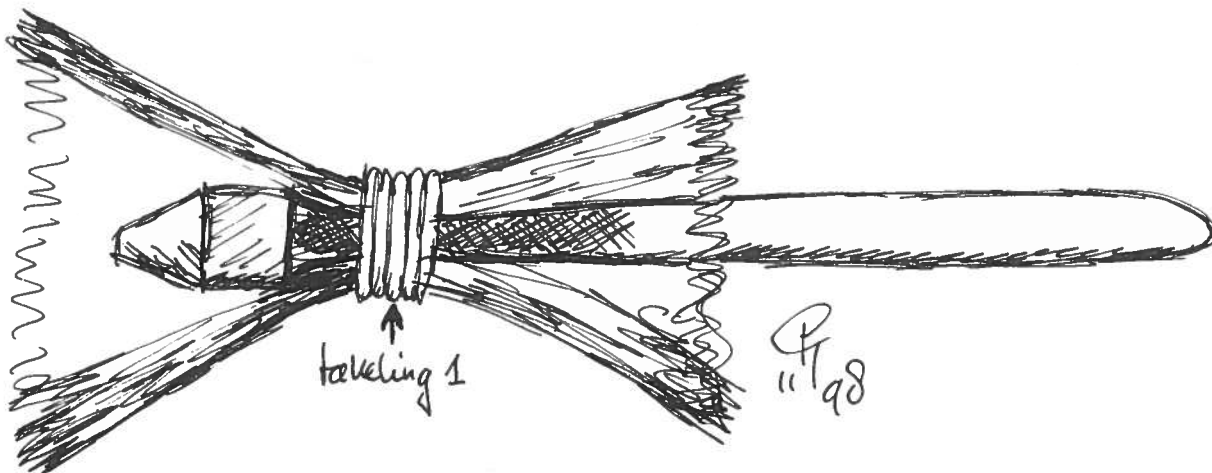

Fig. 2 het eerste bindsel om de vezels vast te zetten

Voordat het bindsel stevig wordt doorgezet moet je eerst de vezels netjes, in een kring, naast elkaar leggen (fatsoeneren). Buig de vezels in een bolvorm rond het eerste bindsel en leg een tweede bindsel dicht bij het omgebogen stuk (Fig.3) Voordat je het tweede bindsel doorzet fatsoeneer je nogmaals de vezels.

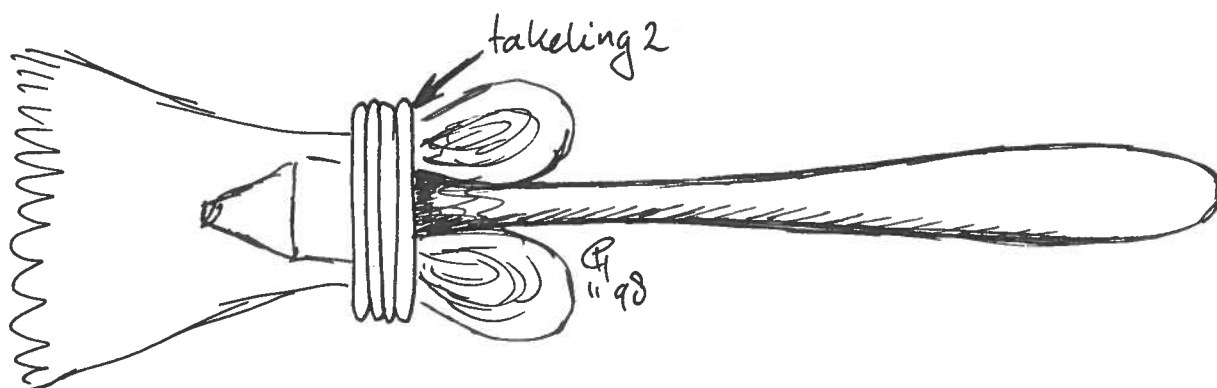

Fig.3 tweede bindsel om kwast te formeren

In principe heb je nu een funktionele kwast, maar meestal wordt het karwei afgemaakt door met zeilmaker's naald en garen een pijpedop, een halve steken naaisel, rond de kop te zetten (Fig.4)

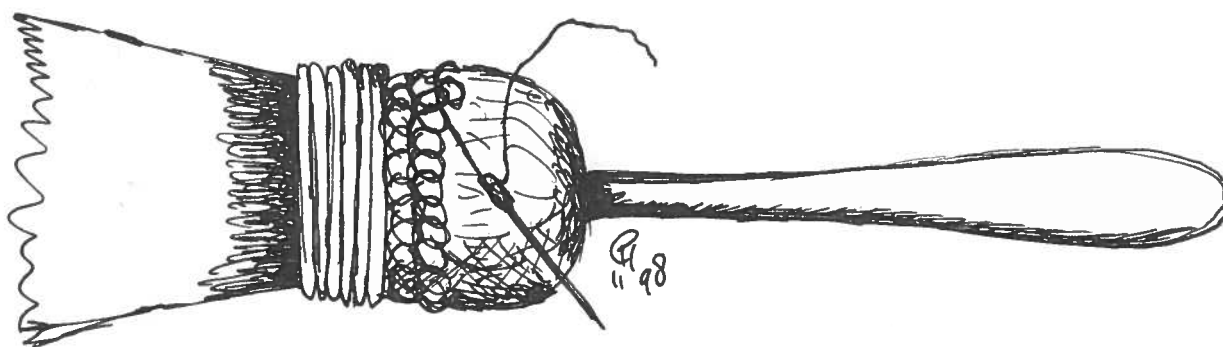

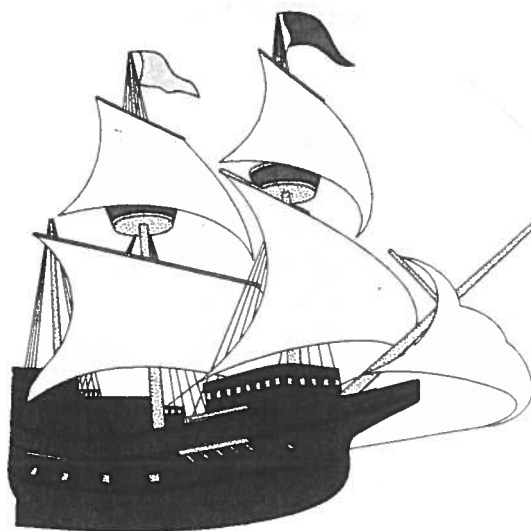
Fig.4 afsluitend naaisel

Het maken van een dergelijke kwast duurde vroeger een kwartiertje. Het werk zit voor het grootste gedeelte in het naaisel. Dus, als je grote steken maakt, ben je sneller klaar....

Knopen En Splitsen Kursus

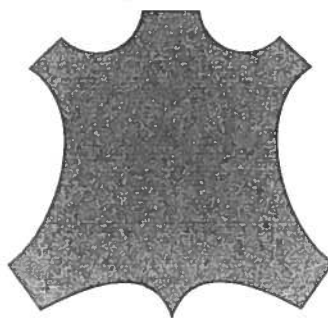
Leo van Dalsen (Rotterdam)

*Knopen en Splitsen
Droeger werd er in de
scheepvaart heel veel gebruik
gemaakt van touw en zeil
tegenwoordig hoeft dit niet
meer, dus de kennis van het*

*Knopen, Splitsen en Zeilnaaien is haast verdwenen
Wij zijn bij de speeltuinvereniging Botu op
Zondag 1 november begonnen we met een cursus om deze
kennis in stand te houden, de cursus is om de 14 dagen
van 14.00 - 16.00 uur.*

*Tevens kunt u leren
hoe je leer moet bewerken.*

*Het adres is clubhuis de Bolder, Zeilmakerstraat,
Bospolder-Tussendijken, Rotterdam.*

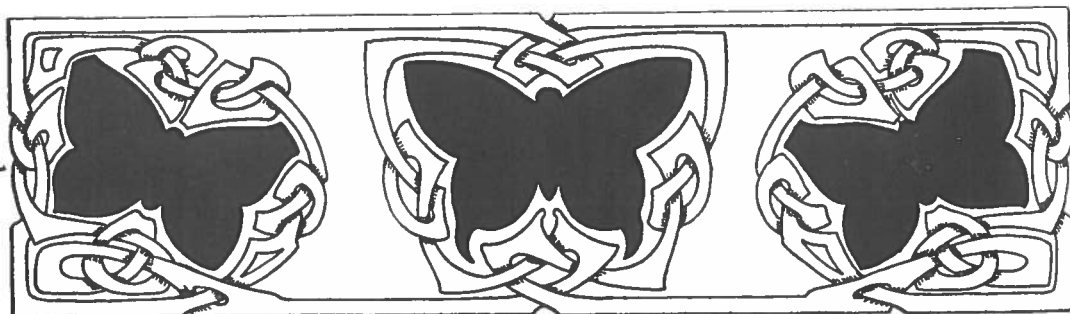
*Wilt u zich opgeven of heeft u nog vragen bel dan gerust,
Leo van Dalsen 010-4379673 b.g.g. 06-51767968.*

Oproep Voor Een Mogelijke Tentoonstelling Willy Willaert (Bornem)

Onlangs sprak ik de verantwoordelijke van het streekmuseum in Weert, een gehucht naast Bornem. Het museum handelt vooral rond de Oude Schelde en de oude streekambachten. Hij was vrij enthousiast over een voorstel dat ik hem deed om er een knopen tentoonstelling te organiseren gedurende enkele maanden. Ik had gedacht aan zoiets als in Breskens met een aantal bijeenkomsten. Het voltallige bestuur van het museum zou op 23 november vergaderen in de "Zilverreiger", zo heet het streekmuseum, om te bepalen rond welk thema ze volgend jaar een extra expo gaan doen. Het schiemanwerk zou een goed idee zijn, omdat het ook wat te maken heeft met de binnenvaart. Ik had gegevens opgestuurd en wat bleek? Het idee was goedgekeurd!!

Op dit moment ontbreken me de precieze gegevens, maar als ik me niet vergis is het museum geopend van maart (of april) tot oktober. Het bevindt zich in het oude gemeentehuis van Weert en de raadzaal wordt ter beschikking gesteld van bijkomende expo's. De feestelijke opening zal rond Pasen plaatsvinden. Dus daar zit een goede gelegenheid om nog eens buiten te komen met ons knoopwerk. Het museum is in de zomer veel bezocht door toeristen die gaan wandelen en fietsen in de prachtige streek van Klein Brabant, waar Bornem en Weert midden in liggen. Er is ook een oud café met oude spelletjes, streekgerechten en bieren! Als het goed weer is, ziet het er grijs van het volk. Er hangt ook een VVV aan vast, dus er worden persberichten rondgestuurd langs radio, kranten en tv!

Mijn oproep is aan al hen die op welke manier dan ook willen bijdragen. Laat me weten of je me een paar voorbeelden van jouw knoopwerk wilt toesturen om tentoon te stellen en onder welke voorwaarden je je werk voor expositie beschikbaar stelt. Wil je terug, wil je het aan het museum schenken, of wil je het in een mogelijk nog te vormen reizende KK-knoop verzameling laten opnemen? Laat in ieder geval iets van je horen! Schrijf me een briefje, of wil je liever bellen, mijn adres en telefoon nummer is:

Kennis Maken Met Kumi Himo

Ria Luiten (Heenvliet)

Inleiding.

In 1983 maakte ik met de weefkring een reis naar Lausanne naar de Biennale. Op de terugweg stopten we in Duitsland en waren we s'morgens in Keulen. Daar gingen we naar het Aziatisch museum en in de hal waren ze bezig met de marudai. Enthousiast wilde ik het ook proberen. Ik wou ook meteen zo'n krukje kopen, maar had niet genoeg geld bij me. Bovendien was het postkantoor dicht. Jammer dan, dacht ik, maar nu wilden de Japanse en Duitse mevrouw dat ik het ter plekke zou bestellen. Eerst het geld overmaken naar Japan en dan zouden ze me het toesturen. Thuis gekomen kon ik natuurlijk niet wachten totdat mijn marudai kwam. Ondertussen heb ik van alles uitgeprobeerd om koorden te maken. Zo gebruikte ik een ronde zeepdoos met een gat eruit en vislood voor het gewicht.

Na een half jaar ingespannen wachten kwam de zending uit Japan en kon ik echt gaan experimenteren. In het bijgeleverde boek stonden ook knopen. Als je een koord hebt moet je er ook iets mee maken. Op een dag stond er in de krant een knoopartikel van Jan en Louis Hoefnagel. Op een Open Havendag heb ik naar het gilde gezocht en er zo kennis mee gemaakt. Daarmee werd mijn kumi himo wereld uitgebreid naar de knoop wereld.

Een stukje geschiedenis van Kumihimo-braiding.

Een van de eerste zijden koorden die in Korea gevonden is stamt uit het jaar 50 voor christus. Kennis van het koordmaken is rond de zevende of achtste eeuw naar Japan overgekomen. De technieken waren Koreaans en Chinees. In de Japanse geschiedenis spreekt men rond deze tijd van de Nara periode 645-784. In die tijd ontwikkelt het koorden maken zichzelf heel goed. De toenmalige techniek is nog steeds de grondslag voor het koordenmaken van hedentendage. De koorden werden gebruikt voor religieuze ceremonies maar ook voor praktische doeleinden zoals aan tassen.

De Edo periode van 1600-1868 was een van de belangrijkste in de Kumihimo geschiedenis. Vele zaken die in musea liggen dragen Edo sporen. De inro's (medicijn doosjes), zwaarden en lak dozen. De kimono's met de obi's en de obijime van de Samurai.

Kumihimo werd zelfs aan de thee ceremonie gekoppeld. De koordjes die in de ceremonie gebruikt worden konden zodanig geknoopt worden dat er zelfs knopen voor vergiftigde thee bestaan. Voor een uitgebreide geschiedenis van het kumihimo verwijs ik echter naar het boek van Roderick Owen [1,blzn. 8-17].

Japanse kumihimo getouwen.

Er zijn 4 verschillende getouwen om koord te maken. Je begint meestal met de marudai. Vervolgens leer je hoe op de kakudai te werken en dan de takadai en ayatekedai. Je maakt een schering en verdeelt deze in een aantal groepen en hangt ver een klosje met een gewicht aan. Deze strengen leg je in een bepaalde volgorde. De marudai en de kakudai hebben een tegengewicht in het midden. De ayatakedai en de takadai hebben geen tegengewicht, alleen de klosjes. Verschillende patronen krijg je door andere kleur volgorden te kiezen en door de manier waarop je je strengen van plaats laat verwisselen.

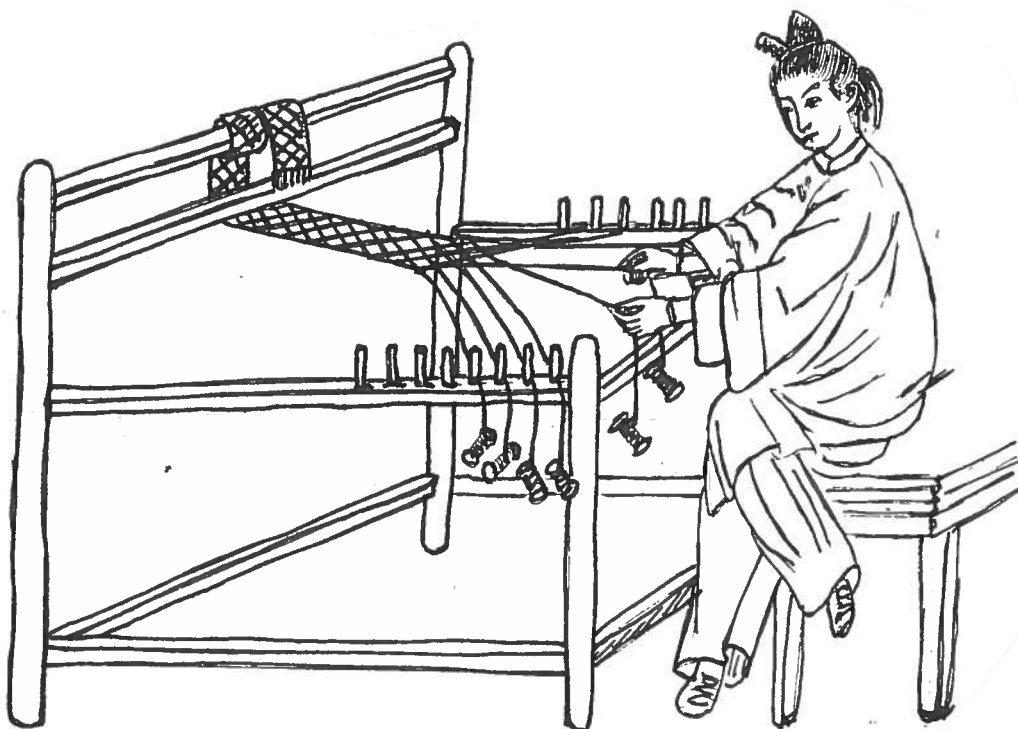
Zoals gezegd wordt de marudai het meest gebruikt. Het woord "maru" betekent rond en "dai" betekent staand. Je kunt er ronde en platte koorden op maken. De werkrichting is meestal zo dat de het eindprodukt naar beneden wijst, maar je kunt er ook de andere kant mee opwerken.

De Kakudai wordt gebruikt om ronde koorden te maken. Het woord "kaku" betekent echter vierkant. Op de takadai worden alleen platte koorden geweven. Op de takadai heeft de wever twee kanten en zit er tussenin. Je kunt hier ook nog met twee schachten aan iedere kant weven. Het woord "taka" betekent hoog.

De ayatakedai is een vierkant houten raamwerk met houten ingekerfde latten en hierop liggen de klosjes. Het woord "aya" betekent ontwerp en "take" is het Japanse woord voor bamboe. Op de ayatakedai worden alleen platte koorden gemaakt.

Bibliografie:

- [1] Rodrick Owen: *The big book of sling and rope braids*, ISBN...
- [2] Catherine Martin: *Kumihimo (Japanese silk braiding techniques, basic marudai)*, Old Hall Press, Leominster 1986, ISBN 0-946534-03-9.
- [3] Jules en Kaethe Kliot: *Kumihimo (Techniques of Japanese plaiting)*, 2nd printing 1977, ISBN 0-916896-11-0, published by Berkeley, California.

Een Garen Splits En Nog Iets

Albert Vlietstra (IJmuiden)

Op de achterpagina van KK13 stond een manier om in tweestrengs touw een oog te splitsen. Je kunt die methode ook gebruiken om een korte splits te maken. Als je materiaal dun genoeg is, dan kun je ook de Garen Knoop of Garen Splits gebruiken. In het boek van Pilaar en Mossel (1858) heb ik over beide knopen het volgende gevonden:

§106 De garens van het uitgediende touwwerk worden aan boord van schepen tot zeer veel nuttige einden gebezigd. Dat "kabelgaren" wordt verkregen uit het zoogenoemde "oud touw", hetwelk van de werven medegegeven of verstrekt wordt. [Van het oud touw] worden daartoe enden gehakt, die men "worsten" noemt. Deze worsten worden uiteengedraaid en voorts de strengen op het dek uitgeslagen, om de garens van elkander los te maken, daarna worden de garens eruit gehaald, met kleine bogten in de hand opgeschoten en op elkander gelegd. De gebrokene en beschadigde garens worden tot dagelijksch gebruik in het tuig bestemd en de goed geblevene op elkander geknoopt met de zoogenoemde "garenknoop" (Fig. 65, plaat IV)

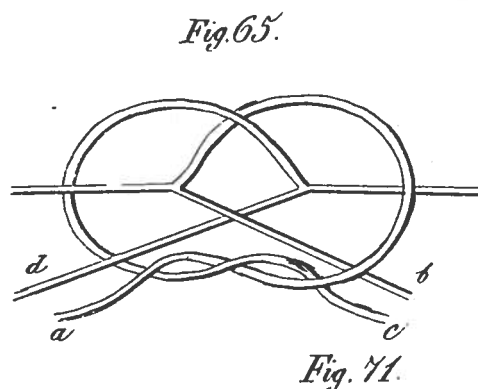
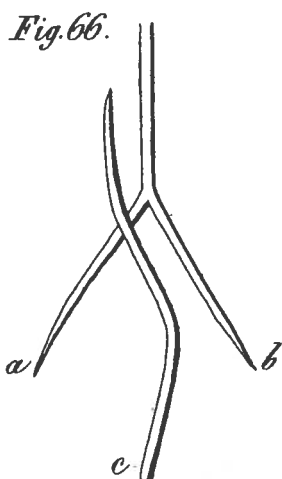

Fig. 71.

Over een andere manier van verbinden zeggen Pilaar en Mossel het volgende:

Bij de Garensplits (Fig. 66, plaat IV) wordt slechts één der garens in tweeën gesponnen en de punten bijgeschraapt; Zoo ook de de punt van de andere garen en deze midden tusschen de beide parten van de eertse ingelegd. Vervolgens wordt met de a, -b en c ene gewone platting gelgd, beide de garens opengedraaid en de eindjes a en b doorgestoken waarmee de platting bezet is. Deze wijze van verbinden is boven den garen knoop te verkiezen, omdat men bij het weven van matten de knopen wel eens afslaat, hetwelk bij de garensplits niet kan plaats hebben. Doch de laatste duurt ook iets langer in de bewerking.

Uiteraard hebben beide heren nog een hele verhandeling over de behandeling van garens.

Bovenstaande is overgenomen uit *Handleiding tot de kennis van tuig, masten, zeilen enz van het schip*. J.C Pilaar en G.P.J Mossel 1858 Blz.115. ISBN 90-302-9601-1. Heruitgegeven als Deel 3/I in de serie Monumenta Nautica Historica Selecta onder de auspiciën van de Nederlandse vereniging voor zeegeschiedenis.

Getuigschrift

INGEVOLGE ART. 29 DER NIJVERHEIDSONDERWIJSWET

Uitgereikt aan *Albert Vlietstra*
geboren de *24 augustus 1918* te *Delfrijf*

als bewijs dat hij het onderwijs in **Boeten, Breien, Splitsen en Knopen**
aan de **GEMEENTELIJKE VISSERIJSSCHOOL TE IJMUIDEN** met goede uitslag heeft gevolgd.

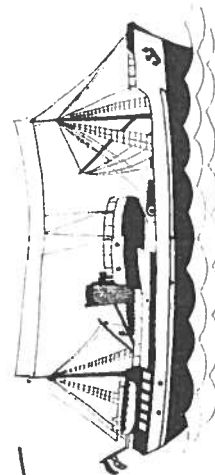
IJMUIDEN. *17 juni* 19*65*.

De vertegenwoordigers
van het Gemeentebestuur bij het examen.

De heer G. A. van der

Handtekening van de leerling,

A. Vlietstra

De Directeur.
[Signature]

Van Reguliere En Geneste Knopen En Hun Rasters

Vroeger had je aan de benaming '*Turkse Knoop*' voldoende om zo'n beetje alle sierknopen te benoemen. Tegenwoordig is dat wel anders. In de Engelstalige knoopwereld zijn Turkse Knopen tot Casa gekodeerde Reguliere Knopen verworpen. Verder spreekt men aldaar van vele andere soorten knopenklassen. Om er een paar te noemen: Geneste Knopen, Horn Knopen, Barcus Knopen, Grant Knopen, etc. Niet dat al deze nieuwe namen verwarrend zijn, integendeel ze brengen juist een bepaalde vorm van overzichtelijkheid. Bovendien tonen ze verschillende relaties die de vele rasterdiagram klassen ten opzichte van elkaar hebben. In dit artikeltje wil ik laten zien wat Reguliere en Geneste Knopen zijn en hoe ze aan elkaar gerelateerd zijn.

Als je een $3/5$ Turkse Knoop overdwers openknipt en op een vlakke tafel uitlegt, dan krijg je iets wat in Fig.1 in drie stappen te zien is. In de laatste figuur is de codering weggelaten. Zoals bekend kan men de rasters onafhankelijk van de codering bezien.

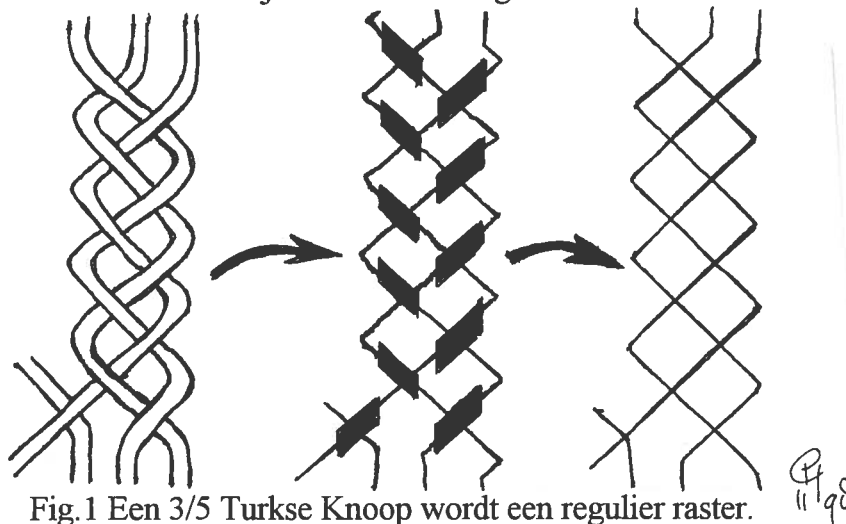

Fig.1 Een $3/5$ Turkse Knoop wordt een regulier raster.

Evenzo kun je een $9/7$ Turkse Knoop naar een regulier raster ombouwen (Fig.2)

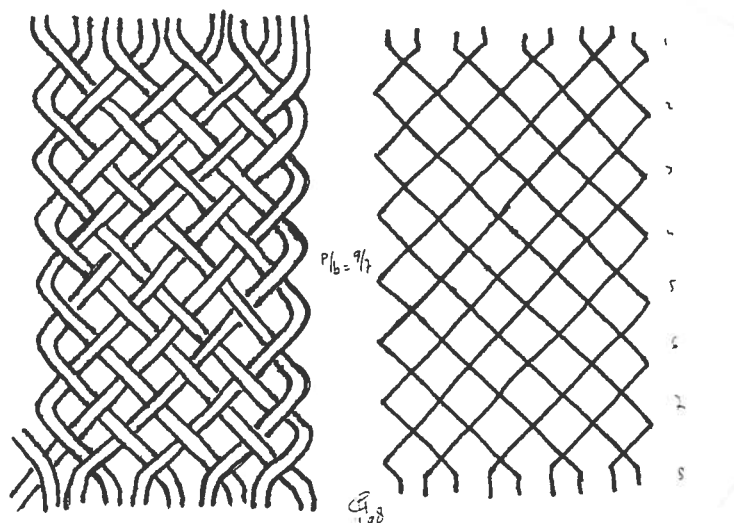

Fig.2 Een $9/7$ Turkse Knoop wordt een regulier raster.

Tjah, in Fig.1 en Fig.2 is er duidelijk sprake van rasters. Wat maakt ze echter "regulier"? Zo'n Turkse Knoop kun je zien als een vlechtwerkje dat rond een cylinder past. Juist daarom kun je die knoop zondermeer tot een plat vlak uitrollen. Kijk eens goed naar de randen van de rasters in Fig.1 en Fig.2. Ze bestaan uit enkelvoudige bochten. Wat gebeurt er nou met het rasterdiagram als je je 3/5 Turkse Knoop eenmaal verdubbeld? In Fig.3B hieronder zie je het resultaat. Bemerkt dat de kodering wederom doodleuk weggelaten kan worden!

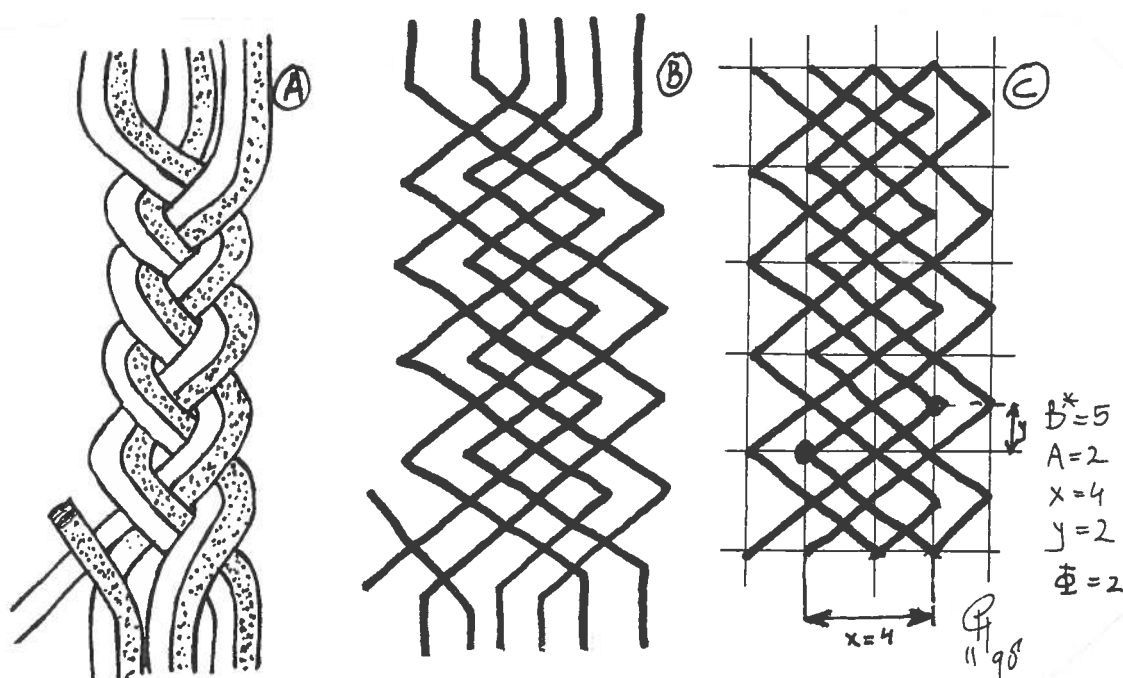

Fig.3 Het raster van een 1-maal vermeerovoudigde 3/5 Turkse Knoop.

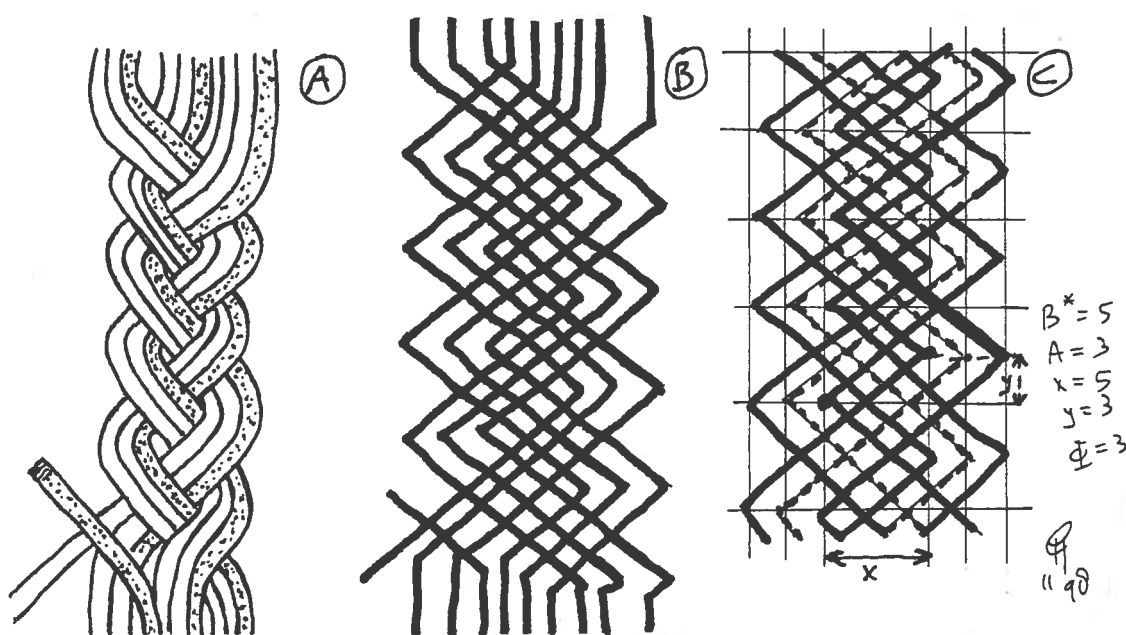

Fig.4 Het raster van een 2-maal vermeerovoudigde 3/5 Turkse Knoop.

Bemerkt dat de werkende en staande part door het vermeervoudigen nooit meer bij elkaar uitkomen en dat je bochtenranden er opeens heel anders uit zien! Als je nog een keer dubbelt dan wordt de situatie wat rasterdiagram betreft weergegeven door Fig.4B. Je kunt jezelf nou een aantal vragen stellen. *Is het mogelijk dergelijke geneste rasters symmetrisch te maken?* Dat wil zeggen dat de werkende en staande part weer bij elkaar uitkomen? *Zo ja, kun je dan ook enkelstrengige rasters produceren?* Het antwoord is in beide gevallen bevestigend en leidt tot de zogenaamde Geneste Rasters (zie Fig.3C en 4.C). In de engelstalige knoopwereld spreekt men van Nested Knot (NK). We gaan nu geen berg mooie theorie van die rasters geven, want daar wachten we mee tot een vervolg nummer van KK. Hier leggen we uit hoe Geneste Knopen op een eenvoudige praktische manier met behulp van 4 parameters goeddeels te klassificeren zijn.

In de Fig.3C en 4.C is de geneste variant van de Fig.3B en Fig.4B gegeven. Bemerkt dat men respectievelijk 2 en 3 strengen nodig heeft om ze te binden. Geneste Knopen hebben nesten, die in een bepaald aantal en een bepaalde diepte voorkomen. Om die getallen aan te geven gebruikt men respectievelijk de symbolen B^* en A . Een voorbeeld: In zowel Fig.3C als Fig.4C is het aantal nesten $B^* = 5$. De nestdiepte A is echter in Fig.3C gelijk aan 2 en in Fig.4C gelijk aan 3.

De voorlaatste der vier parameters heeft betrekking op de "breedte" van het stuk raster langs het midden van de knoop. Door mij *equatoriaal weefsel* genoemd. Die wordt door middel van de variabele x aangegeven. De laatste parameter is de relatieve verschuiving van de verzameling linkerrand bochten ten opzichte van de verzameling rechterrands bochten. Daarvoor gebruikt men de variabele y . In Fig.5A en 5.B worden twee enkelstrengige geneste knopen gegeven die dicht bij Fig.3C en Fig.4C in de buurt komen. Tevens worden alle parameterwaarden gegeven.

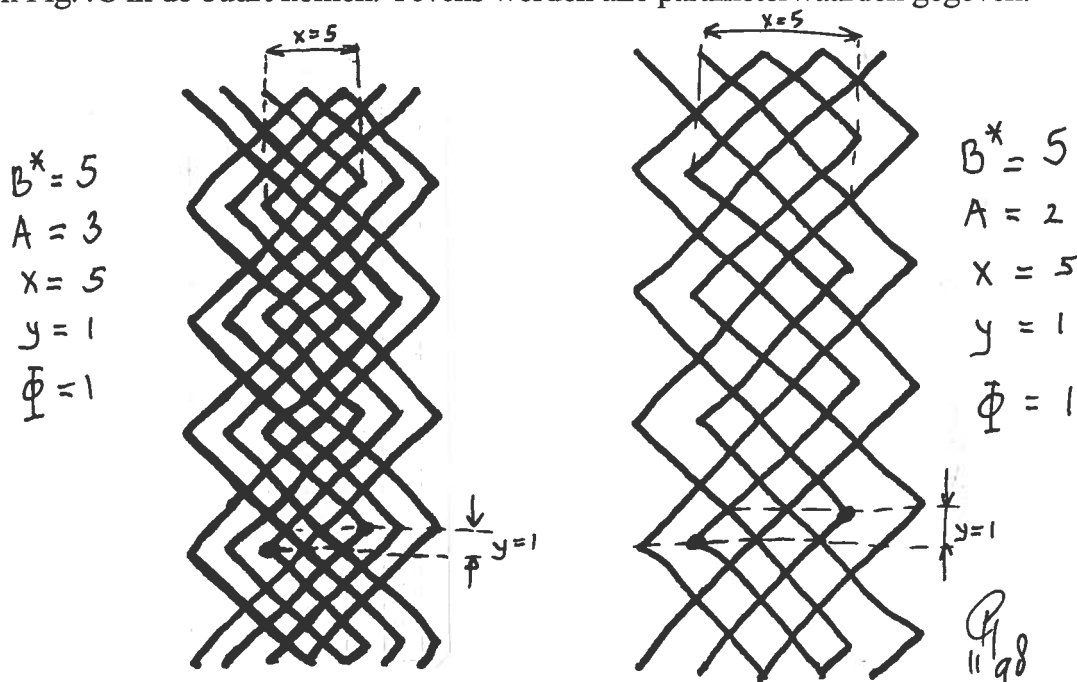

Fig.5 Enkelstrengige Geneste varianten van de knopen uit Fig.3C en Fig.4C

Geneste Knopen kun je mooi gebruiken voor het bekleden van bolvormige objecten. Wil je zien hoe en tevens wat meer met die B^* en A symbolen werken lees dan verder in het volgende artikelje over varianten op het Knobbel Knoopje.

Variaties Op Het Knobbel Knoopje

Het maken van een Knobbel Knoop van 8 strengen werd vorig jaar in KK10 getoond. Het kruisbogen principe kan echter net zo makkelijk worden toegepast op elk ander aantal strengen dat twee of meer bedraagt. Laten we eerst wat terminologie invoeren om over bolbekleders te kunnen spreken. Heb je dat nog niet gedaan, dan kun je in het vorige artikel er iets over leren.

Als je een globe bekijkt, dan vallen twee punten direkt op. Dat zijn de Noord- en Zuidpool, want daar loopt een symmetrie-as doorheen. Een ander nogal opvallend aspekt van de globe is de evenaarlijn. Ook wel de equator genoemd. Bij bolbekleders kunnen we deze termen mooi gebruiken. Stel je hebt een bekleding van een bol. Rond elk der polen heb je dan de z.g **polaire openness**. Dat is het gat waaruit de symmetrie-as zou komen. Dat polaire gat wordt omsloten door een aantal bochten. Het aantal bochten koppelen we, even zonder opgaaf van reden, maar meteen aan de B^* -waarde van een Geneste Knoop (NK). Het zal in de loop van dit artikel wel duidelijk worden waarom dat kan. Als je het hebt over Geneste Knopen dan geeft B^* het **nestental** weer, maar een NK heeft ook een z.g **nestennummer** A . In Fig. 1 hieronder wordt voor een aantal waarden van B^* en A een dergelijke NK-rand getoond. Als je goed oplet zul je zien dat de "lengte" van zo'n rand bepaald wordt door het produkt van de getallen B^* en A . Als je er nu een strip regulier weefsel aan zou willen plakken, dan moet die rand van die strip (A keer B^*) bochten tellen. Die waarde noem ik de lengte van het **equatoriale weefsel**. Er is uiteraard ook een "breedte", die wordt door middel van het symbool x weergegeven, maar daar hebben we hier voorlopig nog niets mee te maken.

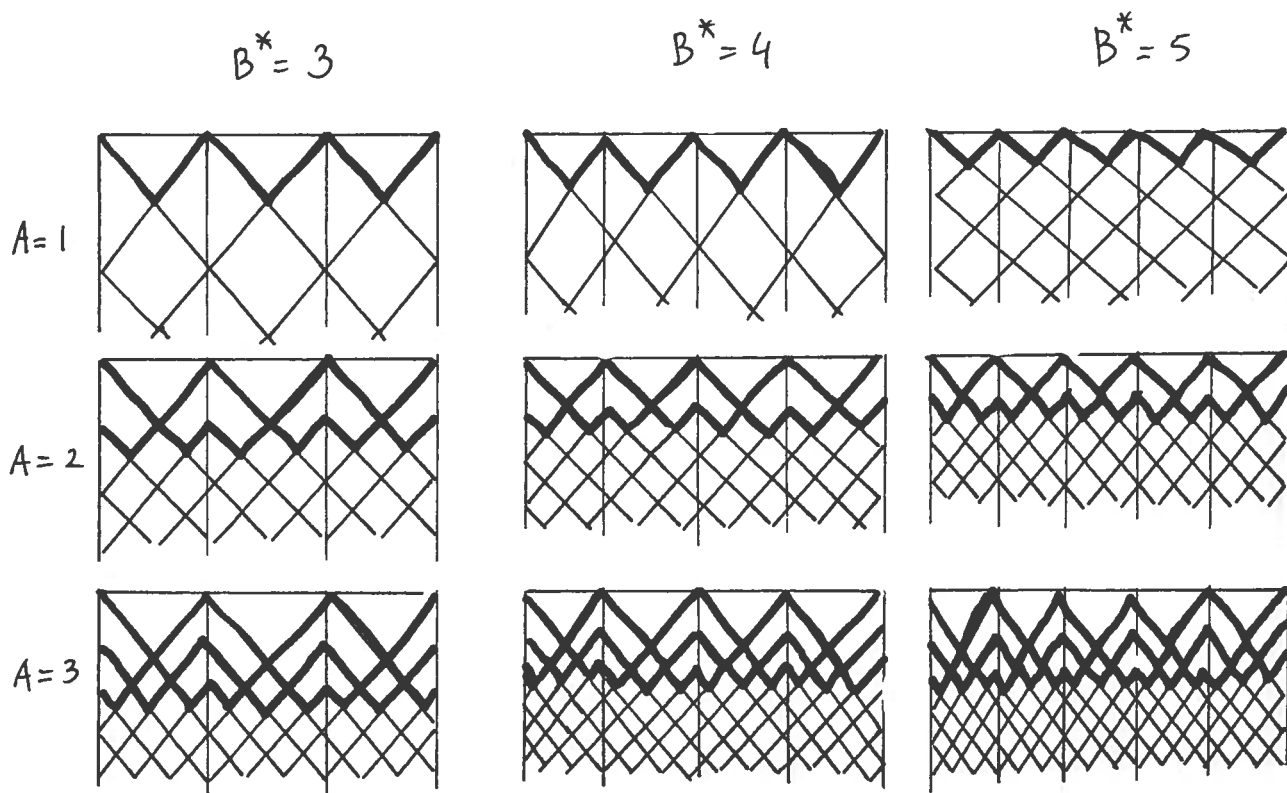

Fig. 1 Negen voorbeelden van NK-randen voor bepaalde waarden van B^* en A .

1198

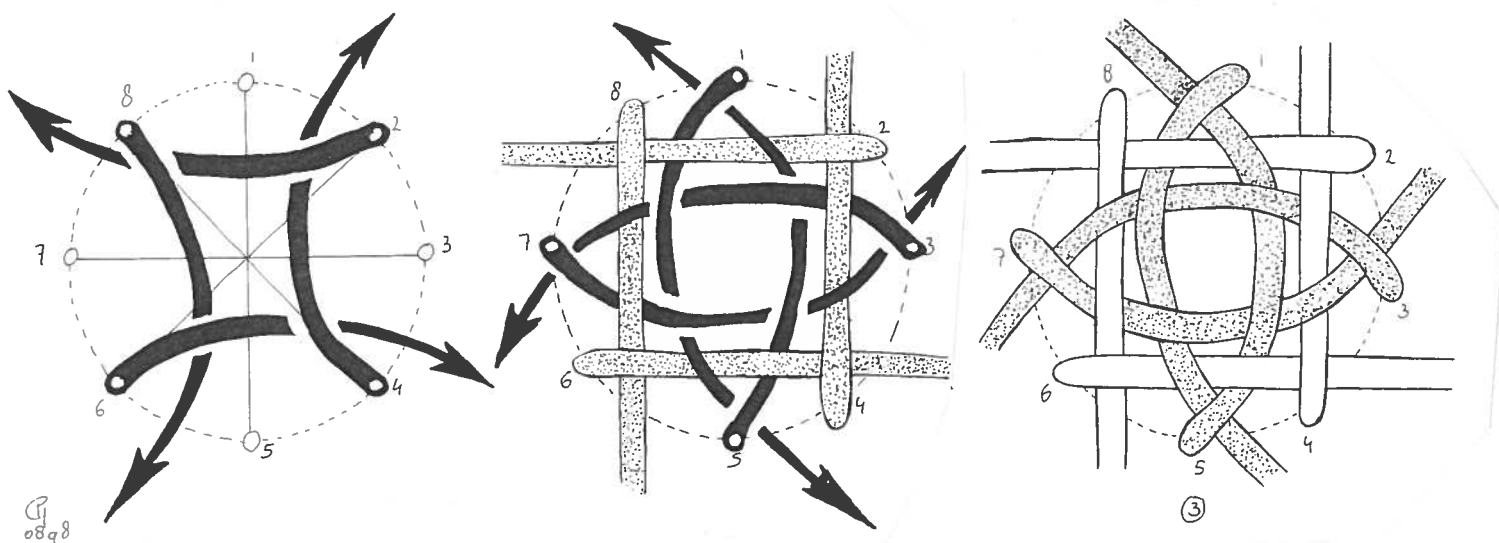
Om bolbekleders zoals het Knobbel Knoopje te maken is een geheel veelvoud van drie, vier of vijf strengen aan te raden. Dat getal heeft met de orde van de multigon, die polaire openess, bovenin de bol te maken. Daarmee kunnen we Knobbel Knoopjes maken met een strengenaantal:

3,6,9,12,15,18,21,24,27, etc...
 4,8,12,16,20,24,28,32,36, etc..
 5,10,15,20,25,30,35,40, etc....

Bemerk dat er in bovenstaande rijen bijv. twee 12-strengige Knobbel Knoopjes genoemd worden. Deze twee 12-strengers zijn fundamenteel verschillend. In termen van geneste knopen spreken we van verschillende B^* -en A -waarden. De ene heeft $B^*=4$ en een $A=3$. de andere heeft een $B^*=3$ en een $A=4$. Het produkt, (3×4) , is steeds gelijk aan 12. Evenzo zijn beide bovenstaande 15- en 20-strengers niet identiek. Het 8-strengige Knobbel Knoopje (zie figuur hieronder) uit KK10 heeft een $B^*=4$ en $A=2$. Het produkt van die twee geeft ons als eindwaarde 8; het aantal strengen! Ahaha!

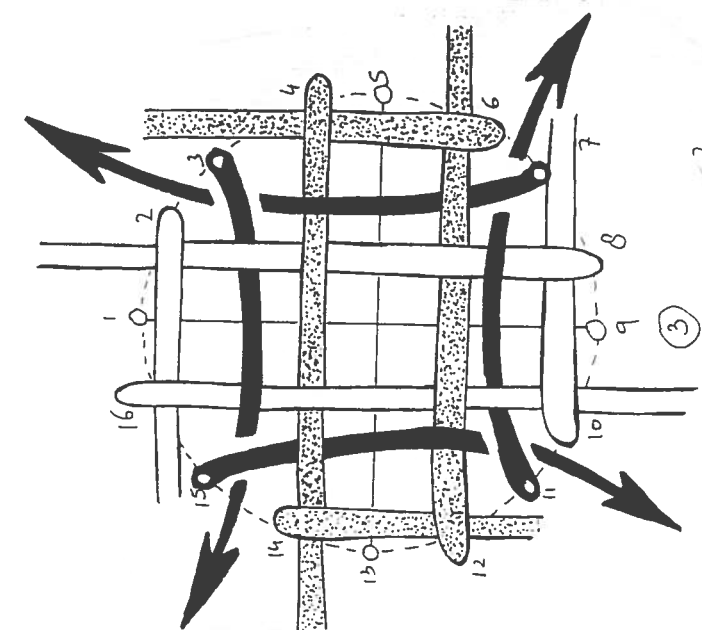
Als je dus bovenstaande weet kun je in principe Knobbel Knoopjes maken op ieder strengental. Zoek gewoon naar een tweetal delers van je strengental en maak aan de hand daarvan je Knobbel Knoopje! Bemerk dat als $A=1$ dan heb je in feite niets spannends, maar een doodgewone Diamant Knopentop. In dit artikelje geven we de konstruktie van een aantal Knobbel Knoopjes met van 3 tot en met 5 variërende B^* -waarden en een aantal bijbehorend A -waarden, variërend van 2 tot en met 5.

Verder wil ik nog even kwijt dat we in KK10 een equatoriaal weefsel produceerden door aan het *begin* een Schild Knoop te maken gevolgd door een aantal doorsteken. Men kan uiteraard ook *aan het eind*, nadat het polaire kapje gemaakt is, nog een aantal doorsteken maken om aan een passend dicht equatoriaal weefsel te geraken. (Op die manier verhoog je de z.g. x -waarde.) Als laatste vraagje: Waarom mogen we de orde van de Polaire Openess koppelen aan B^* ?????

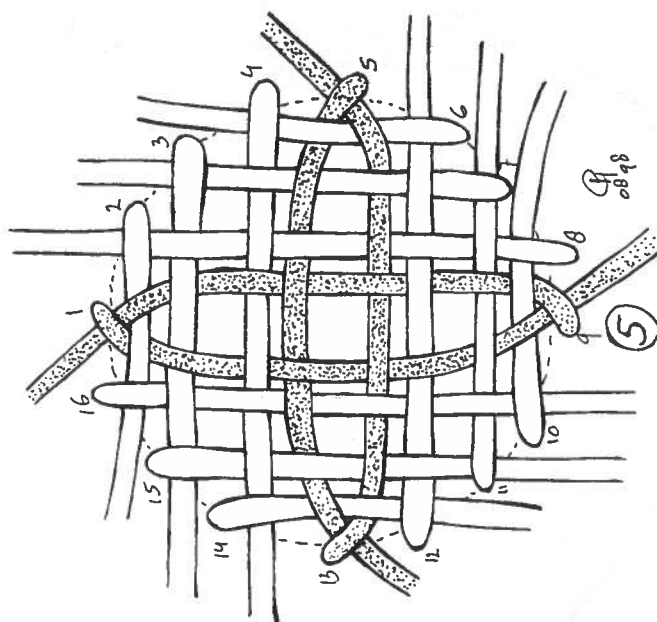

Het 8-strengs Knobbel Knoopje uit KK10 (nogmaals)

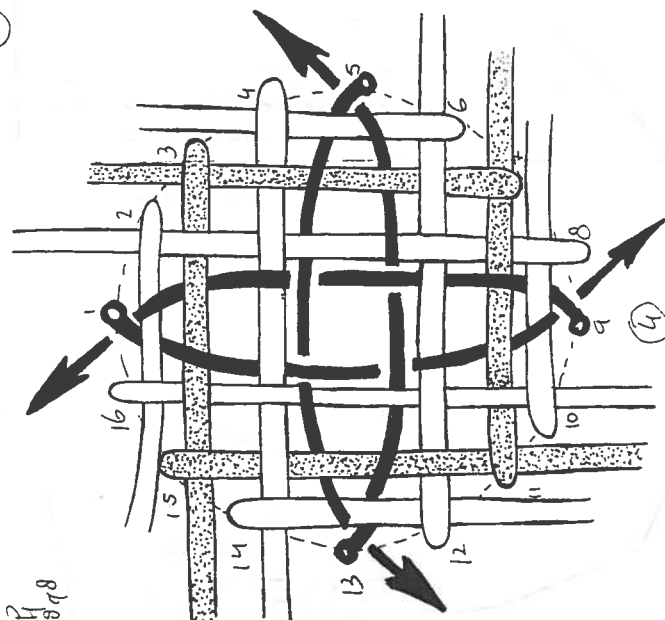
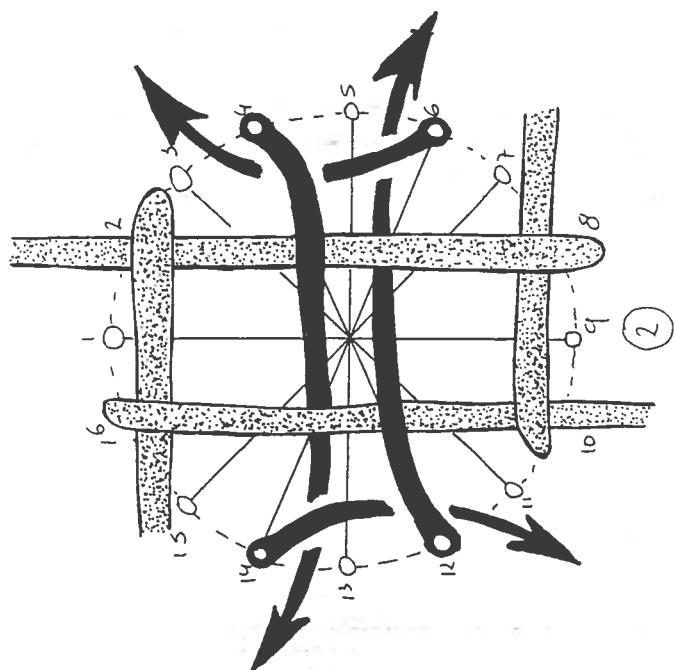
$B^* = 4$
 $A = 4$
 16-strand

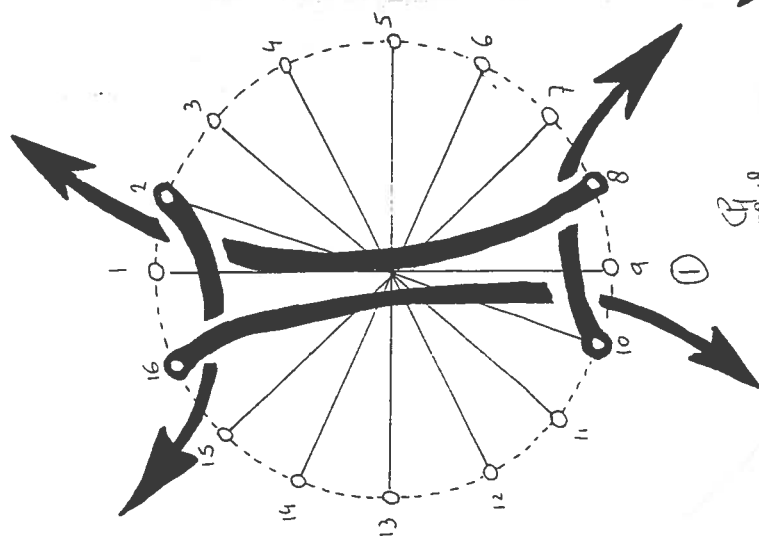
CP
 0898

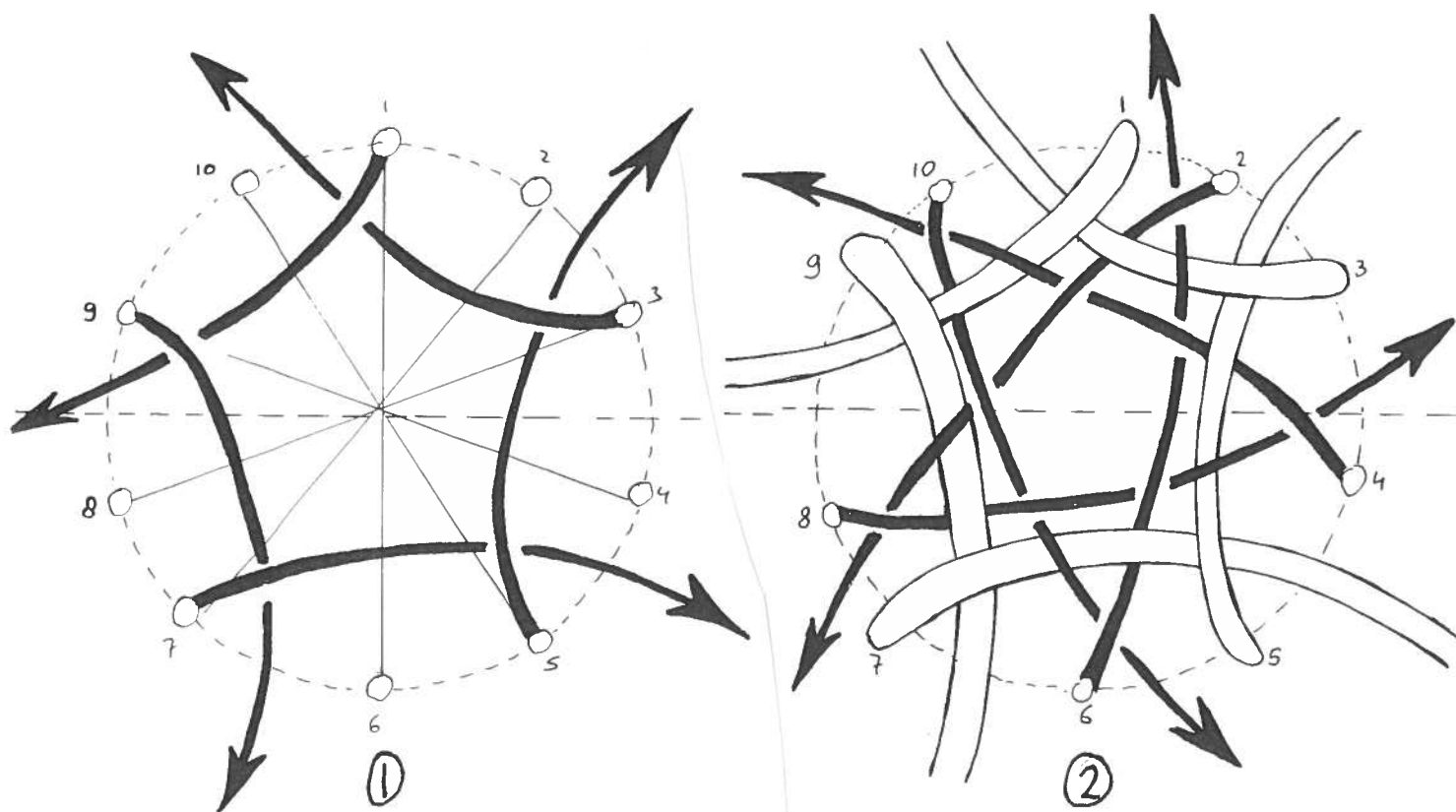
CP
 0898

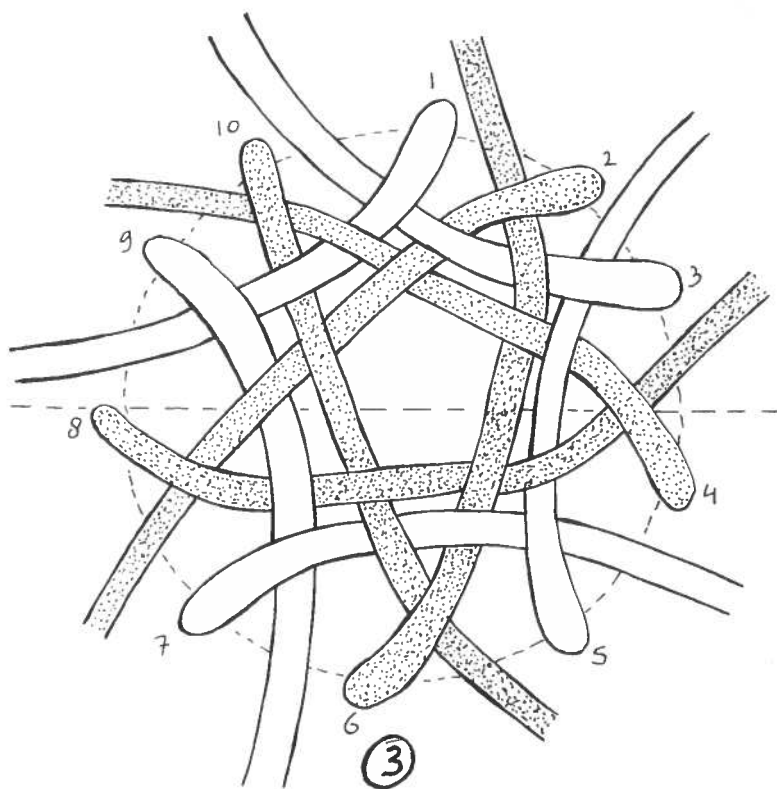
CP
 0898

CP
 0898

\textcircled{P}
 08 q8 L64 (10 strands) $B^* = 5$ $A = 2$

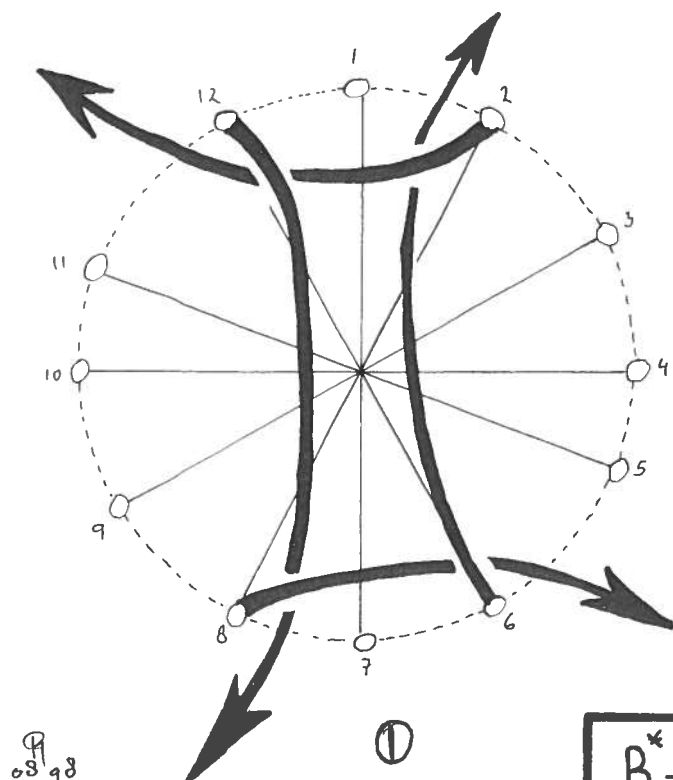
\textcircled{P}
 08 q8 L64 (10 strands) $B^* = 5$ $A = 2$

$$B^* = 5$$

$$A = 2$$

10-strand L64

Not ABOK #q61
#q64

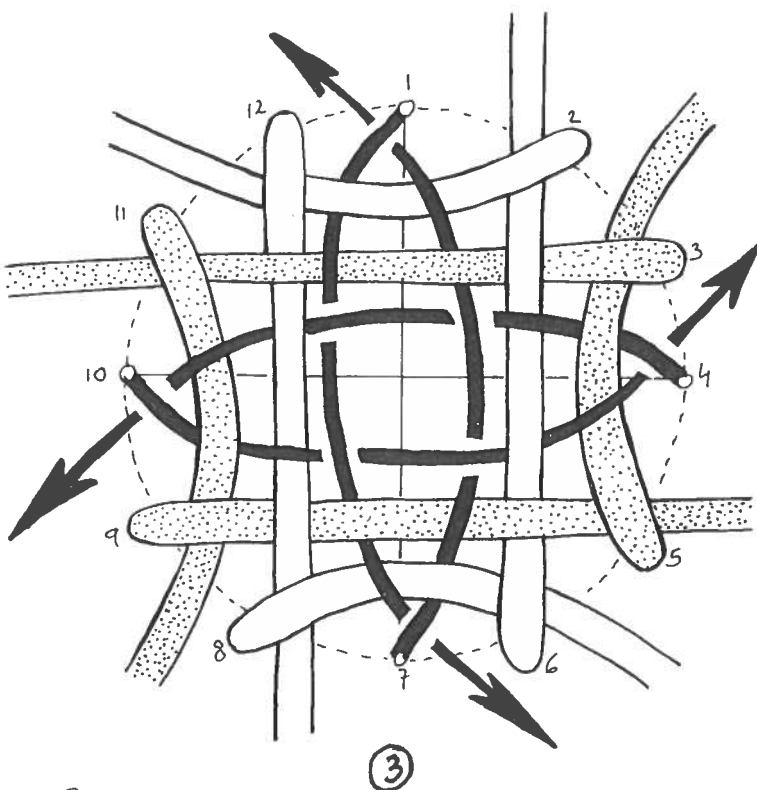
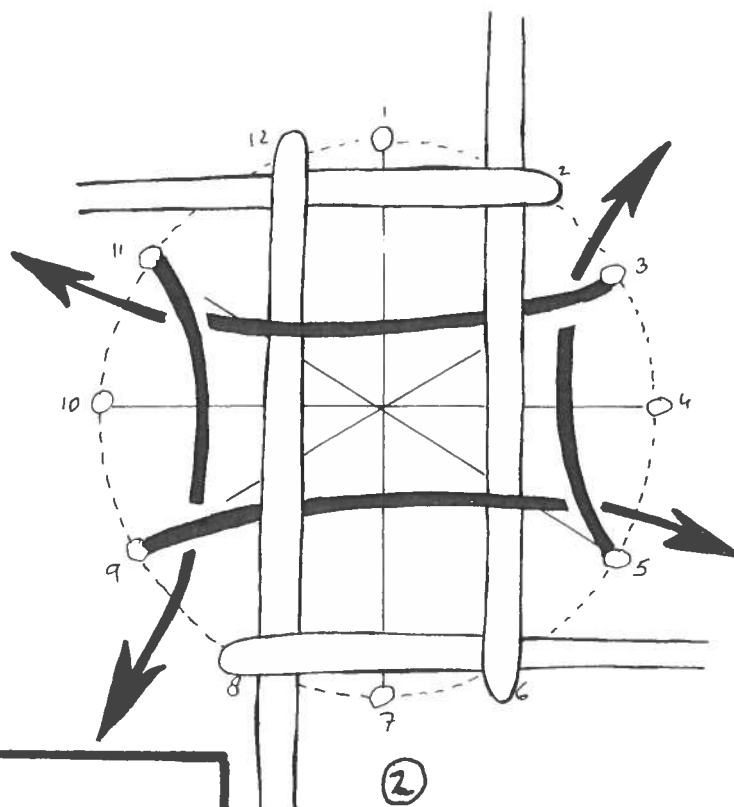

0898

Enhanced Llk (12-strands)

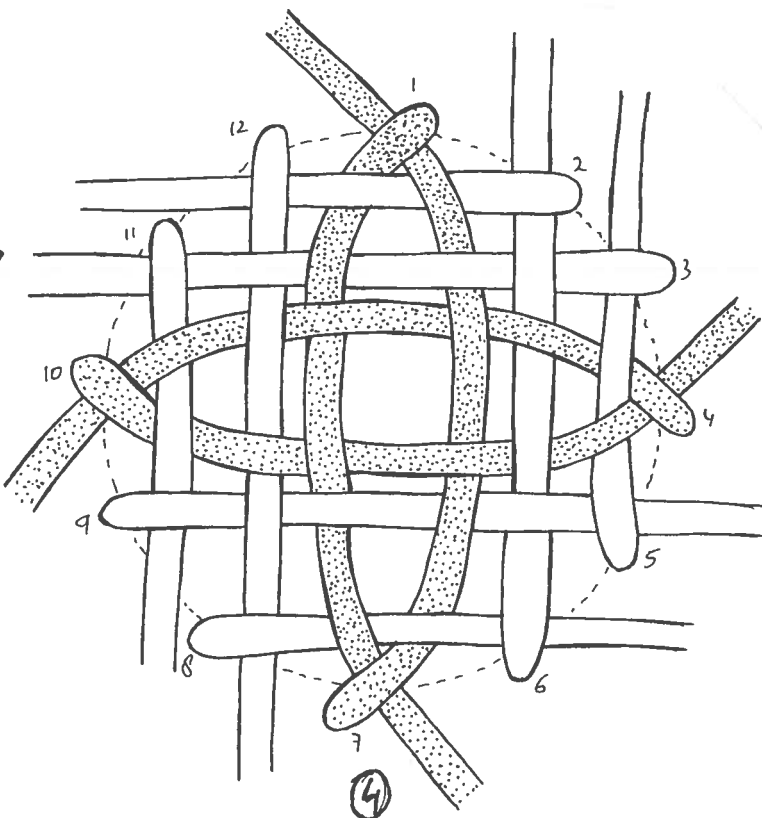
(make the crossfid arcs)

$B^* = 4$
 $A = 3$
 12-Strand Llk

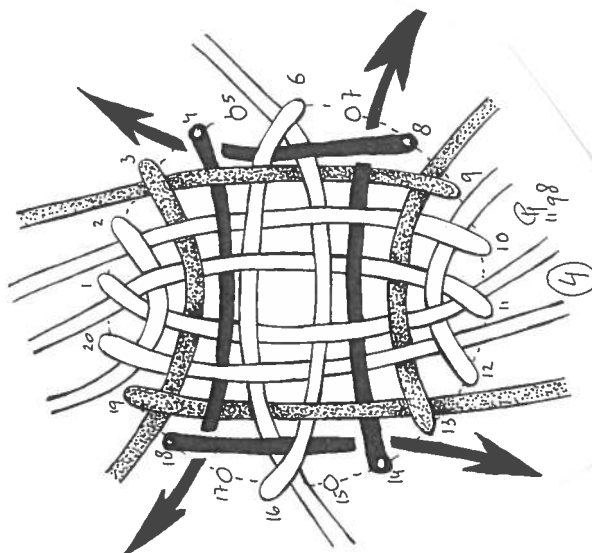
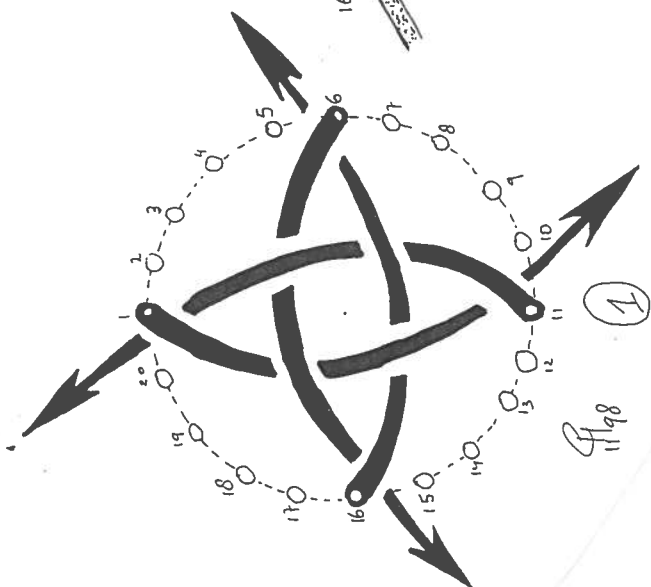
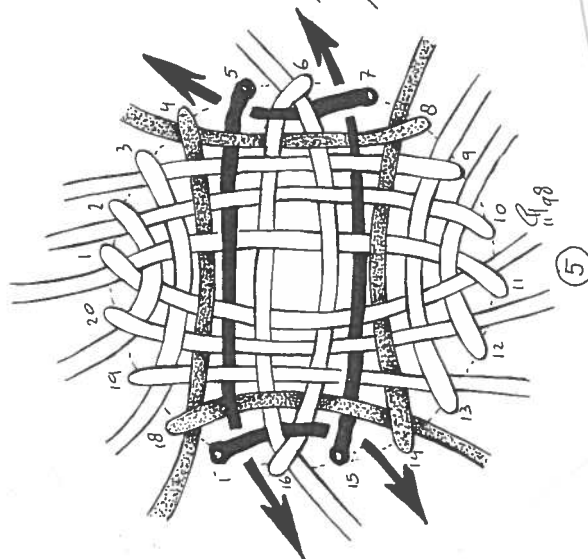
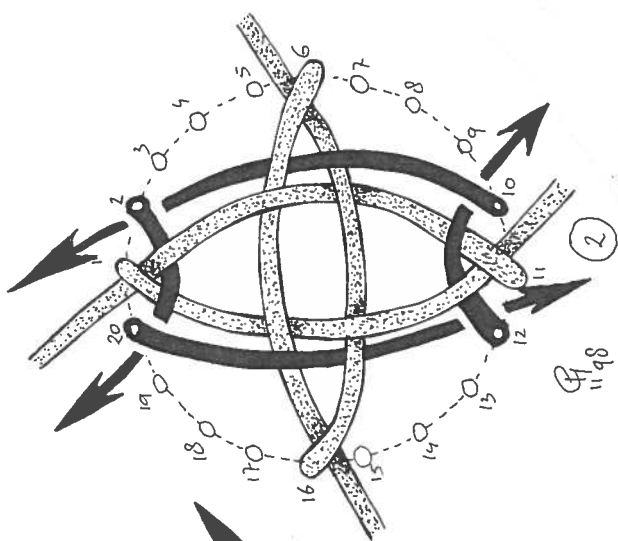
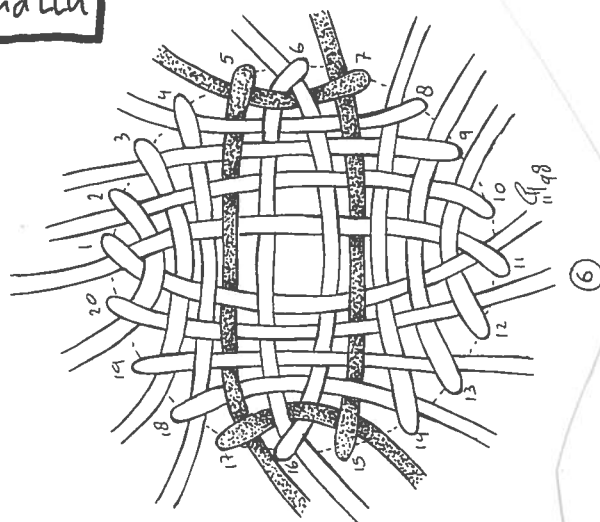
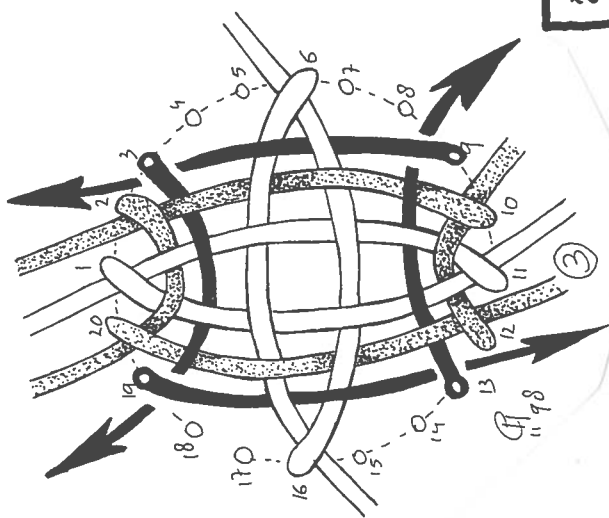
0898

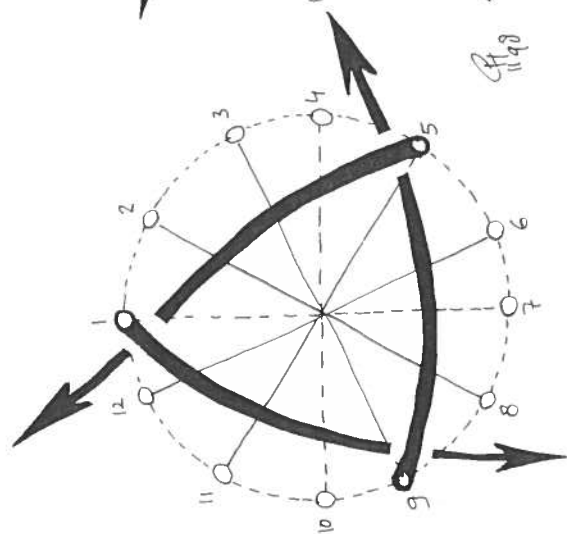
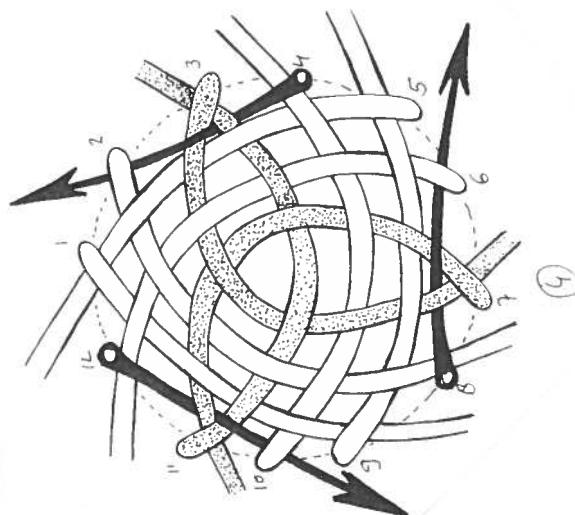
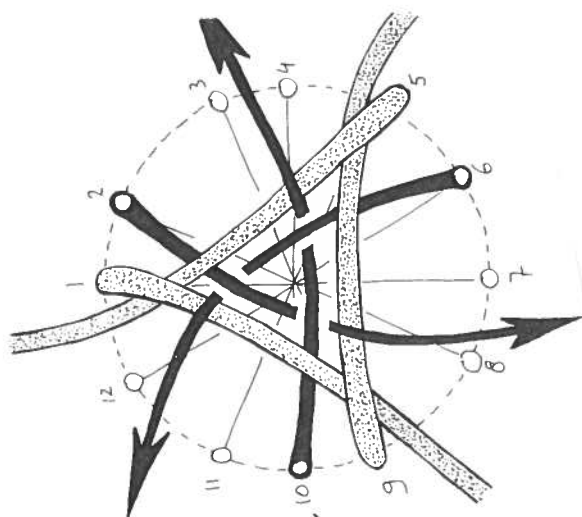
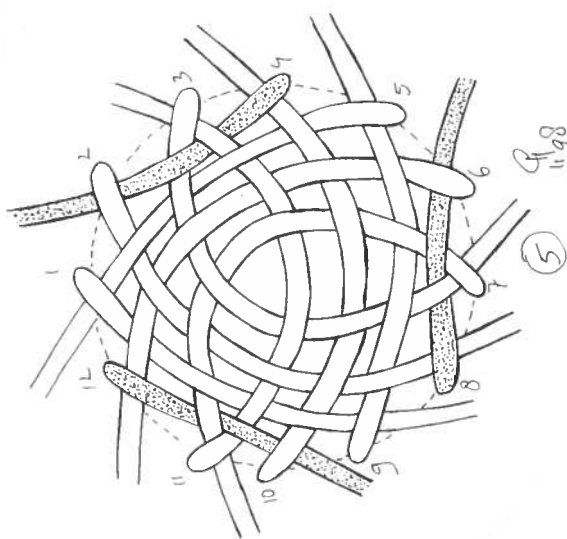
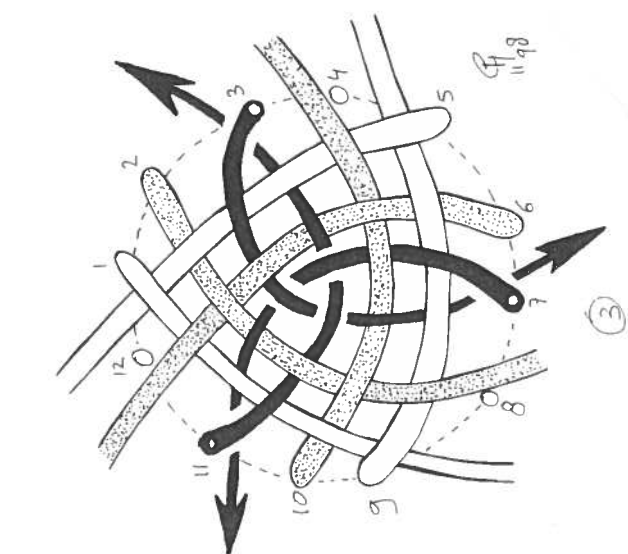
Enhanced Llk (12-strands)

$B^* = 4$
 $A = 5$

20-strand LUK

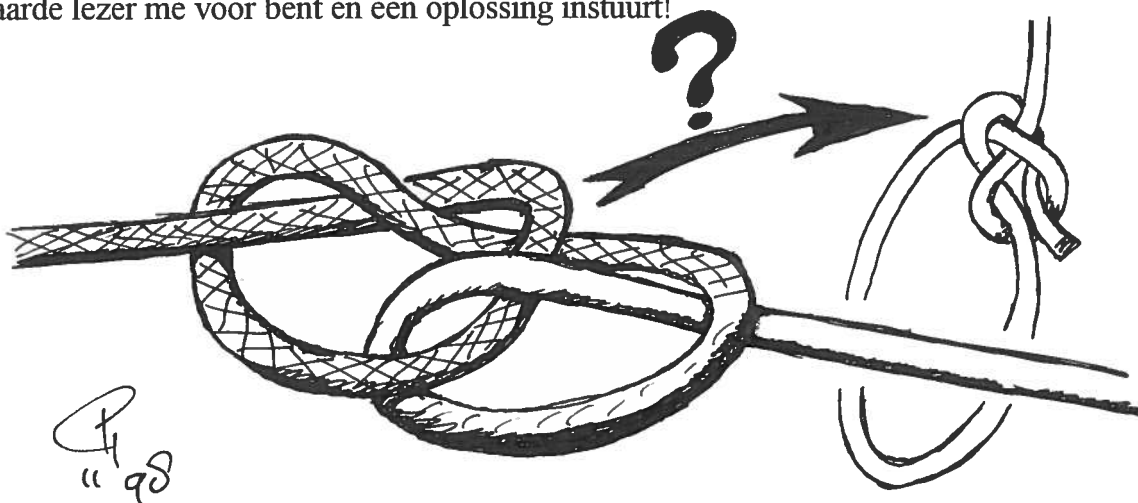

Wist je dat...

... er een grote Nederlandse zeeheld, Michiel de Ruyter, uit Vlissingen kwam en dat hij er toendertijd eventjes touw heeft geslagen? Tegenwoordig zit er in Vlissingen alleen nog een nettenmakerij. Tjah, Michiel is verhuisd!

Een Paalsteek, zeg je??

Moet je eens proberen om uit onderstaande konstruktie een Paalsteek te maken. Als je even kijkt, ben je geneigd te zeggen dat het ding uit een gewone Overhandse Knoop en een stuk verbasterd Karaaksteek gekomponeerd is. Trek ergens een lus uit en wat blijkt? Het komposiet in de bocht geeft wel degelijk aanleiding tot een Paalsteek. Je moet alleen even weten hoe.... In een volgende KK geef ik de oplossing, samen met die van de Missouri Knoop uit KK11 blz.19. Nouja, tenzij jij, waarde lezer me voor bent en een oplossing instuurt!

Agenda

Iedere laatste zaterdag van de maand, uitgezonderd december, is er in tjalk *De Hoop*, die op de Leuvekade ligt, pal naast *Prins Hendrik* het Rotterdamse maritieme museum, een bijeenkomst van knopenleggers. De ontmoetingen vinden plaats tussen 11.00 en 16.00 uur. Iedereen is van harte welkom. Wil je meer weten, bel dan Jan Hoefnagel op 078-6146002.

Bij speeltuinvereniging Botu, Zeilmakerstraat, Bospolder-Tussendijken, in Rotterdam is er sinds 1 november om de twee weken een knoepkursus van 14.00 - 16.00 uur. Zie pagina 6 van dit nummer voor verdere informatie. Heb je vragen of wil je meedoen, bel dan naar Leo van Dalsen: 010-4379673 (bgg: 06-51767668).

**DE VOLGENDE KNOOPEKNAUWER
KOMT IN APRIL 1999.
TOT DAN!**

“Een Wereld Vol Knopen”

Op 24 november 1998 heeft de beheerraad van het streek museum “*De Zilverreiger*” besloten om een knopententoonstelling te houden in hun museum. Dit op aanvraag van mijzelf en mede op aanbeveling van Pieter. Het museum handelt rond de streek Klein Brabant en de Oude Schelde met zijn vissers, mandenmakers –en heel lang geleden- zijn binnenvaart. Een tentoonstelling over schiemanswerk is daar dus volledig op zijn plaats. Deze tentoonstelling zal doorgaan van Pasen tot Allerheiligen. Dat is van 10 april 1999 tot 31 oktober 1999.

“*De Zilverreiger*” is gelegen midden in het natuurgebied van Klein Brabant, te Weert, een gehucht van Bornem. In de zomer is het er erg druk. Allemaal fiets- en wandeltoeristen, die “*De Zilverreiger*” bezoeken en iets drinken en eten in het gezellige museum café, dat volhangt met oude volksspelen. In dit café zullen we 2 meetings organiseren. Namelijk op zaterdag 29 mei en zondag 12 september. Zet deze dagen alvast in je agenda om ze vrij te houden om naar Weert te komen!

In het museum zullen ons 2 á 3 lokalen ter beschikking worden gesteld om met allerhande knopen, steken en splitsen vol te stouwen. Natuurlijk kan ik niet al die ruimte zelf volhangen met knoopwerk. Daarom doe ik bij deze een oproep aan al wie zijn steentje bij wil dragen, zoals in Breskens in '97. Laat zo snel mogelijk iets weten als je geïnteresseerd bent om je knoopwerk te lenen. Het zal uiteraard tentoongesteld worden onder jouw naam.

Mijn adres, telefoon nummer en email adres zijn:

Geert “Willy” Willaert

Wat is er ondertussen allemaal gebeurd rond Willy's Tentoonstelling??

Zoals je misschien wel weet wordt ieder KK-nummer enige maanden voor publicatie datum in elkaar gestoken. Dat heeft bepaalde voor- en nadelen. Het grootste nadeel is wel dat je vaak het allerlaatste nieuws een beetje moet laten wachten. Daarom hebben we deze speciale bijlage!

Naar aanleiding van Willy's oproep heeft ondergetekende beloofd om een beetje back-up te verlenen vanuit de knopenwereld en op het internet. Sinds Willy's brief (van eind november) is er een hoop gebeurd. Van de 100 of zo internet knopers hebben een aantal al toegezegd om iets te maken! Zo is **Bruce Osborne** uit Atlanta bezig om een allemanseind te maken, **Tony Doran** heeft toegezegd zijn knopenborden te laten lenen, namens het **Klaas Knop Fonds** heeft **Gerard Ruyg** tijdens een middernachtelijke rendezvous bij de MacDonalds te Hoorn een grote doos examenwerk stukken afgegeven. **Des Pawson** heeft de 10-jarige knoop tentoonstelling van het gilde, die door **Jean Paul Hasselle** al een keer de wereld is rond gevaren, ter expositie toegezegd, Alaskiaan **Daniel Callahan** van The Knotshop heeft al een pakje met knopen op de post gegoooid. Dacht je dat de lijst klaar was? Mis, want zo heeft **Jean Paul Hasselle** uit Rixensart een groot aantal van zijn creaties beschikbaar gesteld, in Florida zit **Dave Barrow** iets in elkaar te knopen, aan de westkust van Amerika is **Joe Schmidbauer** bezig om de knopers van de Pacific Branch te rallyen, **Marty Combs** en **Maggie Machado** uit Oregon sturen knopen. In België heeft Willy alle knopenleggers ieder voor zich aangeschreven om aan deze unieke tentoonstelling bij te dragen. Ik heb beloofd om wat van mijn knoopverzameling voor expositie beschikbaar te stellen. Er zullen dus knoopjes zijn van **Mike Storch**, **Tom Hall**, uit Japan, ijsland, Egypte en een hoop andere nieuwe dingen naast wat er in 1990 in Aarhus en in 1997 in Breskens en New Bedford te zien is geweest. Tjah, als je dat zo leest, dan denk je makkelijk: hmm, hoeft dus mooi nix bij te dragen.... Je kunt geen grotere denkfout maken!! Alles wat je stuurt wordt met enorme dankbaarheid ontvangen, daar we willen laten zien dat knoopje niet alleen van over de hele wereld vandaan komen, maar ook (een beetje?) uit de Nederlandstalige gebiedsdelen....

Mijn aanvang van dit stukje was dat het papier van KK vaak een beetje achter het nieuws aanhobbelt. Daar hebben we de volgende oplossing voor:

[HTTP:// www.euronet.nl/users/vdgriend/homepage.htm](http://www.euronet.nl/users/vdgriend/homepage.htm)

Op de website van *Het Knoopeknauwertje* kun je de allerlaatste ontwikkelingen rond de Weert Expositie op de voet volgen, plaatjes van reeds in gezonden knoopjes bekijken en bovendien kun je daar direkt laten weten of je iets bij wilt dragen.....

Motjedoenjoh!!

Pieter van de Griend

